

จิราวัจน์ วังพิกุล. 2550. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์และไม่ครบตามเกณฑ์
ของมารดาย้ายถิ่นพม่า จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ. สุกุมล ธนาเศรษฐ์อังกูล, รศ. วันเพ็ญ ปันราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการฝากครรภ์ครบตาม
เกณฑ์และไม่ครบตามเกณฑ์ของมารดาย้ายถิ่นพม่า จังหวัดระนอง ทำการศึกษาในประชากรมารดา
ย้ายถิ่นพม่าที่มารับบริการคลอดและพักหลังคลอดในโรงพยาบาลชุมชนที่อยู่ในเขตจังหวัดระนอง
ในระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2549 และอาศัยอยู่ในอำเภอกระบุรี
อำเภอกะเปอร์ อำเภอละอุ่น และกิ่งอำเภอสุขสำราญ ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2549
จำนวนทั้งสิ้น 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บรวบรวม
ข้อมูลโดยทำการสัมภาษณ์ผ่านล่ามชาวพม่าที่มีความรู้ภาษาไทย และสามารถสื่อสารภาษาได้เป็นอย่างดี
ดี ในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2549 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2549 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจง
ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square test และ Fisher's exact test

ผลการวิจัยพบว่า มารดาย้ายถิ่นพม่าที่ฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์มีจำนวน 68 คน และมารดา
ย้ายถิ่นพม่าที่ฝากครรภ์ไม่ครบตามเกณฑ์มีจำนวน 47 คน มารดาย้ายถิ่นพม่าทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่
มีการรับรู้ต่อการตั้งครรภ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 65.2 มีความพึงพอใจต่อการบริการฝากครรภ์
อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 73.2 ปัจจัยพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์กับการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์
และไม่ครบตามเกณฑ์ คือระดับการศึกษา ความสามารถในการสื่อสารภาษาไทย และอายุครรภ์ที่
เริ่มฝากครรภ์ ปัจจัยส่งเสริมที่มีความสัมพันธ์กับการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์และไม่ครบตาม
เกณฑ์ คือ ความสะดวกในการเดินทางไปรับบริการฝากครรภ์ (ระยะทางในการเดินทางและความ
สะดวกต่อการเดินทาง) ปัจจัยระบบบริการสุขภาพที่มีความสัมพันธ์กับการฝากครรภ์ครบตาม
เกณฑ์และไม่ครบตามเกณฑ์ คือ ความพึงพอใจต่อการบริการฝากครรภ์โดยรวม ปัจจัยการรับรู้ต่อการ
ตั้งครรภ์ที่มีความสัมพันธ์กับการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์และไม่ครบตามเกณฑ์ คือการรับรู้
ประโยชน์ของการฝากครรภ์

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้คือ ควรพิจารณาในการจัดระบบบริการฝากครรภ์แก่
มารดาย้ายถิ่นพม่าให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งจังหวัด โดยเฉพาะการเก็บค่าบริการหรือการ
ลดหย่อนค่าบริการในกรณีตรวจเลือด การเพิ่มบริการทันตสุขภาพ และควรจัดระบบบริการเชิงรุก

เข้าไปในชุมชนที่อยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าวพม่า โดยทุกสถานบริการควรมีอาสาสมัคร
สาธารณสุขต่างด้าวพม่าช่วยเป็นล่ามให้กับเจ้าหน้าที่ในวันที่ให้บริการฝากครรภ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขต้องกระตุ้นให้สามีของมารดาย้ายถิ่นพม่ามีบทบาทให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้ความรู้
เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และประโยชน์ของการฝากครรภ์ผ่านสื่อภาษาพม่าเพื่อที่จะนำความรู้ไปให้การ
สนับสนุนและส่งเสริมมารดาย้ายถิ่นพม่าให้มารับบริการฝากครรภ์โดยเร็วและต่อเนื่องต่อไป

Jeerawat Wangpikul. 2007. **Factors Affecting to Adequate and Inadequate Prenatal Care Among Burmese Migrant Pregnant Women in Ranong Province.** Master of Nursing Science Thesis in Community Nursing, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisors: Assoc. Prof. Sukumal Thanasate-angkool,
Assoc. Prof. Wanpen Panarat

ABSTRACT

This descriptive research was conducted to investigate factors affecting adequate and inadequate prenatal care among Burmese migrant pregnant women in Ranong Province. The study participants included 115 Burmese migrant pregnant women who delivered and received postpartum care at one community hospital in Ranong Province during July 1st 2005 and June 30th 2006, and who resided in the jurisdiction of Kraburi and La-oon districts and Suksamran sub-district during August and September 2006. Research instruments were questionnaires constructed by this author. Data collection was completed between August 1st and September 30th 2006 through interviews using a Burmese translator who was also fluent in Thai. Data analyses were performed to obtain frequency distribution, percentages, means, standard deviations, Chi-square test and Fisher's exact test.

Results revealed that there were 68 Burmese migrant mothers who adequately received prenatal care while 47 mothers did not. Both groups reported a moderate level of perceptions regarding pregnancy health (65.2%). The level of satisfaction related to prenatal services was also moderate (73.2%). Predisposing factors related to adequate and inadequate prenatal care were level of education, Thai language literacy, and gestational age at the first reception of prenatal care. The enabling factor related to adequate and inadequate prenatal care was the convenience of traveling to receive the service which concerned both the distance and the easiness of the trip. Health service system factor related to the adequacy of prenatal care was the overall satisfaction of the service. Finally, perceived benefits of prenatal care was the only pregnancy health factor found to relate with prenatal care adequacy status.

From the results of this study, it could be recommended that there was a need for uniform prenatal care system throughout the province for Burmese migrant pregnant women. In particular, there should be a waiver or discount for service fees especially for the cost of blood examinations. The dental health service was also needed. In addition, there should be proactive primary health care services that located within the Burmese migrant communities with the help of Burmese health volunteers who also worked as translators especially during the prenatal care clinic day. Public health officers should encourage the husbands of migrant pregnant women to increase more roles and responsibilities concerning their wives' pregnancy health. This could be accomplished through the use of Burmese language media to provide health education related to pregnancy health and benefits of prenatal care. In turn, the husbands would be able to encourage and support their wives in coming for prenatal care follow-up.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการค้นคว้าและวิจัย
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น